

Regelbunden tillsyn i Tibbleskolan och Romfartuna skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-3

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Västerås kommun och besökt Tibbleskolan den 28 januari och Romfartuna skola den 19 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 februari 2010. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I såväl Tibbleskolan som Romfartuna skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever.

Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever

Tibbleskolan	Antal elever
Förskoleklass	51
Grundskola	125

Romfartuna skola	Antal elever
Förskoleklass	7
Grundskola	25

Källa: Skolornas uppgift i samband med tillsynen 2009

Tibbleskolan och Romfartuna skola ligger i Skultuna kommun och tillhör Västerås kommun. Skultuna Barn - och ungdom är en enhet inom Skultuna kommun och består av förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, tre grundskolor och ett individuellt program på gymnasieskolan. Kommundelen har egen nämnd som har det yttersta ansvaret för Skultuna Barn - och ungdom .

Såväl Tibbleskolan som Romfartuna skola innefattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-3. Tibbleskolan ligger i Skultuna tätort och Romfartuna skola är en landsbygdsskola belägen i Romfartuna.

Skolledningen består av en enhetschef för hela Skultuna barn- och ungdom och en rektor/avdelningschef med ansvar för Tibbleskolan och Romfartuna skola samt för Persboskolans elever i årskurserna 4 - 5.

I kommundelen finns en pedagogisk ledningsgrupp med representanter från såväl förskolan som skolan med uppdraget att utveckla den pedagogiska verksamheten. I uppdraget ingår att synliggöra och utveckla en samsyn vad gäller barns och elevers utveckling och lärande.

Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen och förskoleverksamheten beskrivs i separata rapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Tibbleskolan och Romfartuna skola är skolor med förskoleklass och grundskola årskurs 1-3. Det finns således ingen nationell statistik över kunskapsresultaten . Skolorna redovisar dock i kvalitetsredovisningen en gemensam måluppfyllelse för årskurserna 3 i ämnena svenska, matematik och svenska som andra språk.

Den gemensamma måluppfyllelsen för Tibbleskolan och Romfartuna skola läsåret 2007/2008 för årskurs 3 anges vara ca 83 procent i matematik, medan måluppfyllelsen i svenska var 82 procent. Ett fåtal elever anges läsa svenska som andraspråk år 2008. Av dessa var det ungefär hälften av eleverna som inte uppnådde målen. För år 2007 finns motsvarande siffror inte redovisade varför det inte går att jämföra resultaten över tid. Resultat redovisas vad gäller skillnader mellan pojkar och flickor.

Dock anges inte resultaten för de båda skolorna var för sig. Detta gör att det är svårt för rektorn att bedöma och analyserade enskilda skolornas kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer att Tibbleskolan och Romfartuna skola behöver förbättra sina kunskapsresultat i matematik och svenska då endast drygt 80 procent av eleverna når målen i dessa ämnen. För övriga ämnen och för skolorna var för sig kan ingen bedömning göras då skillnader i resultat mellan de båda skolorna inte finns redovisade.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 2 kap. 6 § grundskoleförordningen anges att det för varje ämne finns en kursplan innehållande både de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter femte och nionde skolåret. I kursplanerna för svenska, svenska som andraspråk och matematik finns också mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) ska läraren allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån läroplanens och kursplanernas mål. Inför höstterminen 2008 trädde nya bestämmelser om individuella utvecklingsplaner i kraft. Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kun-

skapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Tibbleskolan och Romfartuna skola pågick vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn ett arbete för att utveckla de individuella utvecklingsplanerna med tillhörande skriftliga omdömen. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av bedöms behöva utvecklas så att de blir tydligt framåtsyftande samt att mål och skolans insatser tydligare framgår i samtliga ämnen med utgångspunkt i de nationella kursplanerna. Upprättade skriftliga omdömen i alla ämnen för eleverna fanns inte trots att bestämmelserna om skriftliga omdömen trädde i kraft den 1 juli 2008.

Tibbleskolan har i samband med faktagranskningen kompletterat dokumentationen med exempel på individuella utvecklingsplaner som inspektörerna har tagit del av. Dock tar planerna inte tillräckligt tydligt sin utgångspunkt i de nationella kursplanerna och ger därmed inte förutsättningar för eleven att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för kursplanerna. Omdömena innehåller också ett flertal uttalanden om elevens person och egenskaper. Skolan har vidare kompletterat med den mall som alla skolor kommer att använda för de skriftliga omdömena från höstterminen 2009. Denna mall har emellertid inte tagits i bruk ännu varför Skolinspektionens bedömning kvarstår.

Skolinspektionen bedömer att Tibbleskolan och Romfartuna skola inte upprättar individuella utvecklingsplaner i enlighet med författningarnas krav.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkterna är inte relevanta för 1-3 skolor.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Tibbleskolan och Romfartuna skola upprättas åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av relaterar inte åtgärdsprogrammen i tillräcklig utsträckning till nationella mål, vidare relaterar målen främst de sociala målen och i mindre utsträckning kunskapsmålen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen behöver utvecklas så att de uppfyller författningarnas krav.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 3 kap. 14 § diskrimineringslagen ska en utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som har samband med ovan nämnda diskrimineringsgrunder. Det finns inget hinder för skolan att föra samman dessa två planer i ett dokument. Skolinspektionen bedömer dock endast skolans plan mot kränkande behandling. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Skolinspektionen har granskat Tibbleskolans och Romfartuna skolas gemensamma likabehandlingsplan och funnit att planen inte tar sin utgångspunkt i en aktuell kartläggning av skolornas specifika behov. Eleverna har inte varit med i framtagandet av planen och innehållet i planen är inte förankrat i skolorna. Vidare har varje verksamhet har inte sin egen plan. Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver vid åtgärder så att planerna mot kränkande behandling uppfyller lagens krav. Vidare vill Skolinspektionen påpeka att det av planens namn bör framgå att den också gäller för skolans arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisningen inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måloppfyllelse.

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas i kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen har tagit del av den kvalitetsredovisning som gäller för Tibbleskolan och Romfartuna skola för läsåret 2007/2008 som beskrivningar av i vilken mån skolorna har uppnått resultat i förhållande till nationella mål, analys och bedömningar av måloppfyllelsen samt åtgärder som behöver vidtas för bättre måloppfyllelse. Kvalitetsredovisningen gäller för Skultuna Barn & Ungdoms skolor och redovisar verksamheten för samtliga tre skolor. En gemensam kvalitetsredovisning strider mot förordningen om att det ska finnas en kvalitetsredovisning för varje verksamhet. Detta försvårar dessutom för rektorn att bedöma och analysera de enskilda skolornas kunskapsresultat och utifrån detta vidta relevanta åtgärder för att förbättra verksamheterna. Vidare saknas en redovisning av skolornas uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller de krav som förordningen ställer.

Stockholm 13 november 2009

Bellita Torén

Katalin Bellaagh